

TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG NGHIỆP HÀ NỘI

GIÁO TRÌNH

KỸ THUẬT BẢO DƯỠNG VÀ SỬA CHỮA Ô TÔ

NHÀ XUẤT BẢN KHOA HỌC VÀ KỸ THUẬT

TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG NGHIỆP HÀ NỘI

LÊ VĂN ANH (Chủ biên)

NGUYỄN HUY CHIẾN - PHẠM VIỆT THÀNH

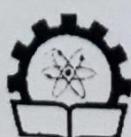
Trong quá trình phát triển nền kinh tế đất nước và phục vụ đời sống xã hội, việc vận chuyển hàng hóa, hành khách có vai trò hết sức to lớn. Vận chuyển bằng ô tô có khả năng đáp ứng tốt hơn về nhiều mặt so với các phương tiện vận chuyển khác do tính cơ động cao, có thể đến được nhiều vùng, nhiều khu vực, địa điểm mà các phương tiện vận chuyển khác khó có thể thực hiện được. Ô tô có thể đưa đón khách đến tận nhà, giao hàng tận nơi tập trung, nhanh chóng, thuận tiện. Tuy nhiên, để thi công, phát triển một số công trình đòi hỏi ô tô phải di chuyển trên một số con đường có độ dốc, việc

GIÁO TRÌNH KỸ THUẬT BẢO DƯỠNG VÀ SỬA CHỮA Ô TÔ

Cuốn giáo trình "Giáo trình Kỹ thuật bảo dưỡng và sửa chữa ô tô" được biên soạn nhằm phục vụ cho công việc học tập, nghiên cứu về bảo dưỡng và sửa chữa ô tô của sinh viên ngành Kỹ thuật ô tô, đồng thời có thể làm tài liệu tham khảo trong bảo dưỡng và sửa chữa ô tô, góp phần nâng cao chất lượng và hiệu quả trong quá trình sử dụng ô tô.

Nội dung cuốn giáo trình được chia thành 10 chương, đề cập đến các dạng hư hỏng, phương pháp kiểm tra, cách khắc phục và sửa chữa các bộ phận và các cụm chi tiết cơ bản.

Trong quá trình biên soạn chúng tôi đã cố gắng nêu ra những vấn đề cơ bản, cung cấp các đặc trưng trong quá trình bảo dưỡng và sửa chữa ô tô, song không thể tránh khỏi những thiếu sót, cầu mong đóng góp ý kiến, bổ sung để nội dung hoàn chỉnh hơn. Mọi ý kiến xin gửi về Khoa Công nghệ Kỹ thuật ô tô, Trường Đại học Công nghiệp Hà Nội.

Tác giả

NHÀ XUẤT BẢN KHOA HỌC VÀ KỸ THUẬT

LỜI NÓI ĐẦU

Trong quá trình phát triển nền kinh tế đất nước và phục vụ đời sống xã hội, việc vận chuyển hàng hoá, hành khách có vai trò hết sức to lớn. Vận chuyển bằng ô tô có khả năng đáp ứng tốt hơn về nhiều mặt so với các phương tiện vận chuyển khác do tính cơ động cao, có thể đến được nhiều vùng, nhiều khu vực, địa điểm mà các phương tiện vận chuyển khác khó có thể thực hiện được. Ô tô có thể đưa đón khách đến tận nhà, giao hàng tận nơi tập kết, đưa hàng đến tận chân công trình với chi phí phù hợp nhu cầu của người sử dụng. Ngày nay, do đô thị được mở rộng, phát triển mạnh, nhu cầu vận chuyển hành khách, hàng hoá với mật độ tăng, việc vận chuyển bằng ô tô lại càng có ưu thế lớn.

Cuốn giáo trình “Kỹ thuật sửa chữa và bảo dưỡng ô tô” được biên soạn nhằm phục vụ cho công việc học tập, nghiên cứu về bảo dưỡng và sửa chữa ô tô của sinh viên ngành Kỹ thuật ô tô, đồng thời có thể làm tài liệu tham khảo trong bảo dưỡng và sửa chữa ô tô, góp phần nâng cao chất lượng và hiệu quả trong quá trình sử dụng ô tô.

Nội dung cuốn giáo trình được chia làm bốn chương, đề cập đến các dạng hư hỏng, phương pháp kiểm tra bảo dưỡng và sửa chữa các hệ thống, bộ phận và các cụm chi tiết cơ bản của xe ô tô.

Trong quá trình biên soạn chúng tôi đã cố gắng nêu ra những vấn đề cơ bản có tính chất đặc trưng trong quá trình bảo dưỡng và sửa chữa ô tô, song không thể tránh khỏi những thiếu sót, rất mong đồng nghiệp và bạn đọc góp ý kiến, bổ sung để nội dung hoàn chỉnh hơn. Mọi ý kiến xin gửi về Khoa Công nghệ Kỹ thuật ô tô, Trường Đại học Công nghiệp Hà Nội.

Tác giả

MỤC LỤC

LỜI NÓI ĐẦU 3

Chương 1: CHẾ ĐỘ BẢO DƯỠNG KỸ THUẬT VÀ SỬA CHỮA Ô TÔ

1.1 Khái niệm bảo dưỡng và sửa chữa ôtô	9
1.1.1 Mục đích của bảo dưỡng kỹ thuật và sửa chữa ô tô.....	10
1.1.2 Tính chất của bảo dưỡng kỹ thuật và sửa chữa ôtô.....	10
1.2 Chế độ bảo dưỡng và sửa chữa ôtô	10
1.2.1 Nội dung chế độ bảo dưỡng kỹ thuật và sửa chữa ôtô.....	10
1.2.2 Hình thức bảo dưỡng kỹ thuật và sửa chữa ôtô	10
1.3 Xác định chu kỳ bảo dưỡng và sửa chữa ôtô	11
1.3.1 Nội dung của các cấp bảo dưỡng và sửa chữa ôtô	12
1.3.2 Định mức thời gian xe nằm ở xưởng để bảo dưỡng và sửa chữa	13
1.3.3 Định mức khối lượng lao động trong bảo dưỡng sửa chữa	14
1.4 Tổ chức bảo dưỡng kỹ thuật và sửa chữa ôtô	15
1.4.1 Các phương pháp bảo dưỡng kỹ thuật	15
1.4.2 Các phương pháp sửa chữa	17
1.4.3 Lập kế hoạch bảo dưỡng và sửa chữa ôtô.....	20

Chương 2: BẢO DƯỠNG VÀ SỬA CHỮA ĐỘNG CƠ

2.1 Bảo dưỡng và sửa chữa thân máy, nắp xilanh.....	22
2.1.1 Hư hỏng, phương pháp kiểm tra thân máy và nắp xilanh.....	22
2.1.2 Sửa chữa thân máy, nắp xilanh	24
2.2 Bảo dưỡng và sửa chữa cơ cấu khuỷu trực thanh truyền	26
2.2.1 Hư hỏng, kiểm tra, bảo dưỡng và sửa chữa xilanh	26

2.2.2	Hỗn hòng, kiểm tra, bảo dưỡng và sửa chữa nhóm pittông.....	30
2.2.3	Hỗn hòng, kiểm tra, bảo dưỡng và sửa chữa biến bạc lót.....	31
2.2.4	Hỗn hòng, kiểm tra, bảo dưỡng và sửa chữa trực khuỷu.....	33
2.2.5	Hỗn hòng, kiểm tra, bảo dưỡng và sửa chữa bánh đà.....	35
2.3	Bảo dưỡng và sửa chữa cơ cấu phân phối khí.....	36
2.3.1	Hỗn hòng, kiểm tra, bảo dưỡng và sửa chữa trực cam	36
2.3.2	Hỗn hòng, kiểm tra, bảo dưỡng và sửa chữa xu páp-ô đặt	41
2.4	Bảo dưỡng và sửa chữa hệ thống bôi trơn.....	48
2.4.1	Hỗn hòng, kiểm tra, bảo dưỡng và sửa chữa bầu lọc.....	48
2.4.2	Hỗn hòng, kiểm tra, bảo dưỡng và sửa chữa bơm dầu	50
2.5	Bảo dưỡng và sửa chữa hệ thống làm mát	51
2.5.1	Hỗn hòng, kiểm tra, bảo dưỡng và sửa chữa bơm nước	51
2.5.2	Hỗn hòng, kiểm tra, bảo dưỡng và sửa chữa két nước	52
2.5.3	Kiểm tra, bảo dưỡng và sửa chữa van hăng nhiệt	52
2.5.4	Khử cặn trong hệ thống làm mát	53
2.6	Bảo dưỡng và sửa chữa hệ thống nhiên liệu	55
2.6.1	Bảo dưỡng và sửa chữa hệ thống nhiên liệu xăng	55
2.6.2	Bảo dưỡng và sửa chữa hệ thống nhiên liệu diêzen.....	95
2.7	Chạy rà và đo công suất động cơ sau sửa chữa.....	106
2.7.1	Chạy rà động cơ	106
2.7.2	Đo công suất động cơ và suất tiêu hao nhiên liệu.....	109

Chương 3: BẢO DƯỠNG VÀ SỬA CHỮA GÀM

3.1	Bảo dưỡng và sửa chữa hệ thống truyền lực	111
3.1.1	Kiểm tra, sửa chữa ly hợp ma sát.....	111
3.1.2	Kiểm tra, sửa chữa biến mô thủy lực.....	116

3.1.3 Kiểm tra, sửa chữa hộp số điều khiển bằng tay	120
3.1.4 Kiểm tra và sửa chữa hộp số tự động.....	126
3.1.5. Sửa chữa trực cácdâng	129
3.1.6 Kiểm tra, sửa chữa cầu xe	130
3.2 Sửa chữa hệ thống treo.....	137
3.2.1 Kiểm tra, sửa chữa hệ thống treo.....	137
3.2.2 Kiểm tra, sửa chữa bánh xe.....	141
3.3 Sửa chữa hệ thống lái	142
3.3.1 Các hư hỏng thường gặp của hệ thống lái.....	142
3.3.2 Sửa chữa các chi tiết của hệ thống lái.....	145
3.4 Sửa chữa hệ thống phanh	146
3.4.1 Hư hỏng của hệ thống phanh	146
3.4.2 Sửa chữa các cụm chi tiết của hệ thống phanh	149

Chương 4: BẢO DƯỠNG SỬA CHỮA CÁC BỘ PHÂN ĐIỆN Ô TÔ

4.1 Bảo dưỡng và sửa chữa acquy.....	153
4.1.1 Những hư hỏng thường gặp	153
4.1.2 Phương pháp kiểm tra, bảo dưỡng sửa chữa.....	154
4.2 Bảo dưỡng và sửa chữa máy phát điện	158
4.2.1 Những hư hỏng thường gặp	158
4.2.2 Phương pháp kiểm tra, bảo dưỡng sửa chữa.....	159
4.3 Bảo dưỡng và sửa chữa tiết chế	164
4.3.1 Những hư hỏng thường gặp	164
4.3.2 Phương pháp kiểm tra, bảo dưỡng sửa chữa.....	166
4.4 Bảo dưỡng và sửa chữa bộ phận đánh lửa	167
4.4.1 Những hư hỏng thường gặp	167

4.4.2 Kiểm tra hệ thống đánh lửa.....	168
4.5 Bảo dưỡng và sửa chữa máy khởi động	189
4.5.1 Những hư hỏng thường gặp và nguyên nhân.....	189
4.5.2 Phương pháp kiểm tra, bảo dưỡng và sửa chữa	190
4.6 Kiểm tra, sửa chữa hệ thống phụ tải.....	194
4.6.1 Kiểm tra, sửa chữa hệ thống chiếu sáng và thông tin	194
4.6.2 Kiểm tra, sửa chữa hệ thống điều hòa không khí.....	194
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	199

3.3.1 Các bước kiểm tra, sửa chữa.....	48
3.3.2 Các bước kiểm tra, sửa chữa.....	55
3.3.3 Các bước kiểm tra, sửa chữa.....	55
3.3.4 Các bước kiểm tra, sửa chữa.....	55
3.3.5 Các bước kiểm tra, sửa chữa.....	55
3.3.6 Các bước kiểm tra, sửa chữa.....	55
3.3.7 Các bước kiểm tra, sửa chữa.....	55
3.3.8 Các bước kiểm tra, sửa chữa.....	55
3.3.9 Các bước kiểm tra, sửa chữa.....	55
3.3.10 Các bước kiểm tra, sửa chữa.....	55
3.3.11 Các bước kiểm tra, sửa chữa.....	55
3.3.12 Các bước kiểm tra, sửa chữa.....	55
3.3.13 Các bước kiểm tra, sửa chữa.....	55
3.3.14 Các bước kiểm tra, sửa chữa.....	55
3.3.15 Các bước kiểm tra, sửa chữa.....	55
3.3.16 Các bước kiểm tra, sửa chữa.....	55
3.3.17 Các bước kiểm tra, sửa chữa.....	55
3.3.18 Các bước kiểm tra, sửa chữa.....	55
3.3.19 Các bước kiểm tra, sửa chữa.....	55
3.3.20 Các bước kiểm tra, sửa chữa.....	55
Chương 4: BẢO DƯỠNG SỬA CHỮA CÁC BỘ HỆ THỐNG	10
4.1 Bảo dưỡng và sửa chữa bộ phận cảm biến.....	14
4.2 Bảo dưỡng và sửa chữa bộ phận cảm biến.....	55
4.3 Bảo dưỡng và sửa chữa bộ phận cảm biến.....	55
4.4 Bảo dưỡng và sửa chữa bộ phận cảm biến.....	55
4.5 Bảo dưỡng và sửa chữa bộ phận cảm biến.....	55
4.6 Bảo dưỡng và sửa chữa bộ phận cảm biến.....	55
4.7 Bảo dưỡng và sửa chữa bộ phận cảm biến.....	55
4.8 Bảo dưỡng và sửa chữa bộ phận cảm biến.....	55
4.9 Bảo dưỡng và sửa chữa bộ phận cảm biến.....	55
4.10 Bảo dưỡng và sửa chữa bộ phận cảm biến.....	55
4.11 Bảo dưỡng và sửa chữa bộ phận cảm biến.....	55
4.12 Bảo dưỡng và sửa chữa bộ phận cảm biến.....	55
4.13 Bảo dưỡng và sửa chữa bộ phận cảm biến.....	55
4.14 Bảo dưỡng và sửa chữa bộ phận cảm biến.....	55
4.15 Bảo dưỡng và sửa chữa bộ phận cảm biến.....	55
4.16 Bảo dưỡng và sửa chữa bộ phận cảm biến.....	55

GIÁO TRÌNH

KỸ THUẬT BẢO DƯỠNG VÀ SỬA CHỮA Ô TÔ

(các hình)

Chịu trách nhiệm xuất bản:

Giám đốc – Tổng Biên tập PHẠM NGỌC KHÔI

Biên tập và sửa bản in: Nguyễn Phương Liên

Thiết kế bìa: Nguyễn Vũ

Bản quyền thuộc Trường Đại học Công nghiệp Hà Nội.

Nhà xuất bản Khoa học và Kỹ thuật giữ quyền công bố tác phẩm.

NHÀ XUẤT BẢN KHOA HỌC VÀ KỸ THUẬT

70 Trần Hưng Đạo, Hoàn Kiếm, Hà Nội

ĐT: P. KH-TC: 04 3942 3172; TT. Phát hành: 04 3822 0686

Ban Biên tập: 04 3942 1132 - 04 3942 3171

FAX: 04 3822 0658 - WEBSITE: <http://www.nxbkhkt.com.vn>

EMAIL: nxbkhkt@hn.vnn.vn

CHI NHÁNH NHÀ XUẤT BẢN KHOA HỌC VÀ KỸ THUẬT

28 Đồng Khởi - Quận 1 - Thành phố Hồ Chí Minh. ĐT: 08 3822 5062

In 500 cuốn, khổ 17x24 cm tại Công ty cổ phần In khoa học công nghệ Hà Nội.

Địa chỉ: Lô B2-3-6b Khu công nghiệp Nam Thăng Long, Thụy Phương, Bắc Từ Liêm, Hà Nội.

Số đăng ký xuất bản: 1380-2015/CXBIPH/07-48/KHKT.

Số quyết định xuất bản: 90/QĐXB-NXBKHKT, ngày 27 tháng 7 năm 2015.

Mã ISBN: 978-604-67-0551-2.

In xong và nộp lưu chiểu quý IV năm 2015.